

Groningen, 7 april 2017

Betreft: Schriftelijke vragen ex art. 41 RvO inzake ontwikkelingen rondom raamprostitutie

Geachte College,

De discussie rondom prostitutie wordt vaak beheerst door het beeld dat er sprake is van uitbuiting en mensenhandel. En dat is niet onterecht, omdat de prostitutiesector daar vatbaar voor is.

Uitgangspunt van GroenLinks bij prostitutiebeleid is het versterken van de positie van de sekswerkers, door het vergroten van de zelfbeschikking en de zelfredzaamheid. Goed prostitutiebeleid is beleid dat zowel goed is voor een mogelijk slachtoffer van mensenhandel en uitbuiting, dus iemand die tegen zijn of haar zin werkt in de prostitutie, maar dat ook goed is voor de sekswerker die welbewust en in vrije wil kiest voor het uitoefenen van zijn of haar beroep.

Het is bekend dat prostituees in de legale vergunde sector, bijvoorbeeld in de legale raamprostitutie, over het algemeen een groot deel van hun inkomsten nodig hebben voor het betalen van de huur van hun werkkamers. Dat zal in de Nieuwstad in Groningen niet anders zijn. De sluiting van het A-kwartier voor prostitutie sinds 1 januari 2016, zal er mogelijk in Groningen ook voor gezorgd hebben dat de huurprijzen voor prostituees hoger zijn geworden. In elk geval blijkt uit landelijk onderzoek dat de afgelopen jaren de huurprijzen stegen en ook de huurvoorwaarden voor prostituees in de raamprostitutie verslechterden. Ook komt uit onderzoek naar voren dat zowel in de vergunde als in de niet-vergunde prostitutie uitbuiting plaats vindt. Uit de situatie in Groningen weten we echter ook dat exploitanten van werkruimtes in de raamprostitutie in de vergunde legale sector vrijwel altijd voldoen aan de aan hen gestelde eisen.¹

In den lande zijn er de afgelopen jaren initiatieven ontstaan van coöperaties of collectieven van prostituees over de wijze waarop met name in de raamprostitutie sekswerkers door samen te werken hun zelfbeschikking en hun zelfredzaamheid kunnen versterken. Door samen te werken kunnen sekswerkers die macht en invloed van raamexploitanten en raambeheerders verkleinen. Initiatieven daarvoor bestaan bijvoorbeeld in Amsterdam, waar het door en voor sekswerkers opgerichte collectief 'My Red Light' vanaf de maand mei een 14-tal ramen zal gaan verhuren, waarbij dat collectief de rol van exploitant op zich zal nemen.² In Utrecht is in 2013 het prostitutiegebied aan het zandpad gesloten omdat er sprake zou zijn van veelvuldige mensenhandel en uitbuiting van prostituees. Een commerciële partij kreeg van de gemeente Utrecht het contract voor een nieuw plan, met als onderdeel daar van de ontwikkeling van 162 werkruimten voor prostitutie. Nadat begin

¹ Voor met name de eerste twee alinea's van deze schriftelijke vragen is met name gebruik gemaakt van het rapport 'Prostitutie in Nederland anno 2014' door A.L. Daalder voor het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum van het Ministerie van Veiligheid en Justitie uit 2015. https://www.wodc.nl/binaries/cahier-2015-1-volledige-tekst_tcm28-73288.pdf

² <https://myredlight.nl/nl/> en <http://www.ad.nl/amsterdam/groen-licht-voor-eigen-bordeel~aeeb492b/>

dit jaar duidelijk werd dat deze partij niet door een BIBOB-onderzoek bleek te komen, leek tot gisteren de ideale stichting Non Nobis uit Zeist in beeld te zijn gekomen om een plan te ontwikkelen voor het realiseren van de werkplekken aan het Zandpad.³ Gisteren bleek de gunning aan Non Nobis niet door te kunnen gaan, omdat Non Nobis een deel van de winsten van exploitanten juist ten goede wilde laten komen van de sekswerkers, terwijl de APV in Utrecht dat niet mogelijk maakt. Het valt te bezien hoe in de komende tijd de situatie rondom het Zandpad zich zal ontwikkelen, maar het lijkt daarbij zeker niet uitgesloten dat daarin een rol voor een ideële stichting als Non Nobis weggelegd kan zijn.⁴

In Den Haag bestaat een discussie over het voortbestaan van de prostitutie in de Doubletstraat. Ook daar zijn de ervaren overlast in omliggende wijken en schrijnende situaties de gesignaleerde problemen. Nota bene keek de gemeente Den Haag in eerste instantie naar de wijze waarop de prostitutie in het A-kwartier is stopgezet, maar bleken de situatie daar anders. Maar inmiddels wordt daar, mede op initiatief van de CDA-fractie in de Haagse gemeenteraad gekeken naar een mogelijk initiatief van Non Nobis bij het aanbieden van werkruimte voor prostitutie, waarbij Non Nobis een pand zou neerzetten waarbij de sekswerkers uit het bestaande prostitutiegebied hun diensten zouden kunnen aanbieden.⁵

De stichting Non Nobis speelt in elk geval in twee van de hierboven geschetste voorbeelden een rol. Non Nobis - wat 'niet voor ons' betekent - zegt geen winstoogmerk te hebben en zich te richten op het ontwikkelen van vastgoed voor groepen of doelen die bij de traditionele onroerend goed wereld moeilijk kans maken op financiering of huisvesting: vastgoed voor maatschappelijke ontwikkeling. Ze zeggen zich sinds enige tijd te richten op een plan van aanpak om misstanden in de raamprostitutie tegen te gaan.⁶

Bovenstaande leidt tot de volgende vragen:

1. Onderschrijft het college het idee dat in het prostitutiebeleid gezocht moet worden naar mogelijkheden waarmee de zelfbeschikking en de zelfredzaamheid van sekswerkers kan worden vergroot?
2. Is het college eens met de opvatting dat prostitutiebeleid het beste werkt als het de positie verbetert van sekswerkers die tegen hun wil werken in de prostitutie, als sekswerkers die uit vrije wil werkzaam zijn in de prostitutie?
3. Is het college op de hoogte van de hierboven geschetste ontwikkelingen in Amsterdam, Utrecht en Den Haag?

³ <http://www.ad.nl/utrecht/utrecht-ontbindt-contract-met-bouwer-nieuwe-zandpad~a4ef6fa6/> en <http://www.ad.nl/utrecht/non-nobis-wil-prostitutiezone-zandpad-graag-overnemen~a348fdfd/>

⁴ <http://www.ad.nl/dossier-prostitutiezone-zandpad/utrecht-non-nobis-wil-op-stoel-seksexploitant-zitten~acc1ab33/> en <https://www.utrecht.nl/nieuws/artikel/non-nobis-nu-niet-verder-met-nieuwe-zandpad/>

⁵ <https://www.trouw.nl/samenleving/een-veilige-werkplek-in-rood-licht~aef79e50/>, <http://www.ad.nl/den-haag/doublet-goedkoop-sluiten-kan-niet~a6ab0dc8/>, <http://denhaagfm.nl/2016/12/06/sluiting-doubletstraat-stap-dichterbij/>

⁶ <http://www.non-nobis.nl/f>, <http://www.non-nobis.nl/fair-seks-visie-op-raamprostitutie/>

4. Ziet het college voordelen aan de vorming van collectieven of coöperaties van sekswerkers, zoals hierboven als voorbeeld gegeven, als die de zelfbeschikking en de zelfredzaamheid van sekswerkers in Groningen versterken?
5. Is het college op de hoogte van eventuele vergelijkbare initiatieven van collectieven of coöperaties, of pogingen daartoe, van sekswerkers in Groningen?
6. Is het college bekend met Non Nobis? Ziet het college ruimte voor een werkwijze als die van Non Nobis in Groningen?
7. Ziet het college manieren om in gesprek te komen met sekswerkers in Groningen om te peilen of er behoefte is aan het vormen van collectieven zoals in Amsterdam, al dan niet gesteund door ideële organisaties als Non Nobis? Of dat er behoefte is aan de werkwijze van die organisatie? Is het college bereid zich voor een dergelijke inventarisatie in te spannen?
8. Is het college bereid in contact te treden met de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Den Haag om te bezien of de ontwikkelingen zoals hierboven geschetst ook bruikbare elementen bevatten voor het prostitutiebeleid in Groningen?

Namens de fractie van GroenLinks,
Benni Leemhuis